



Omzet en productie in de verwerkende industrie

Auteur(s):

De Nederlandsche Bank

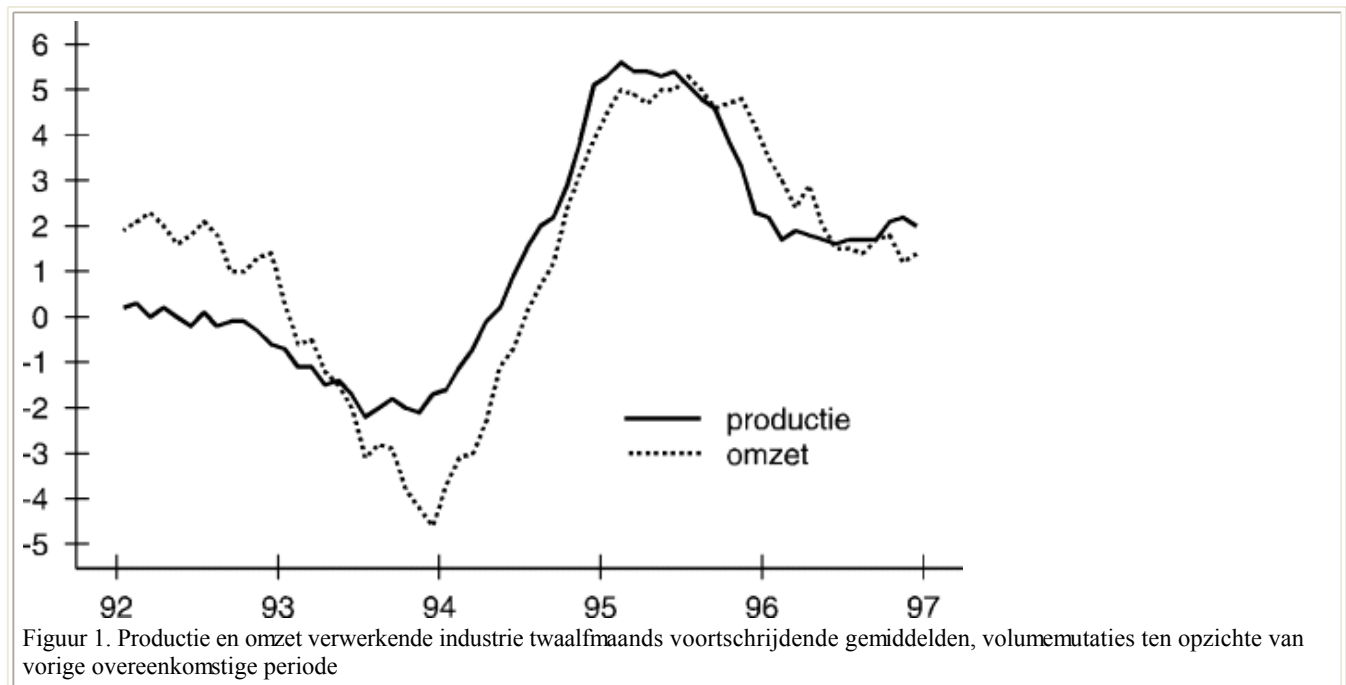
Verschenen in:

ESB, 82e jaargang, nr. 4096, pagina 195, 5 maart 1997

Rubriek:**Trefwoord(en):**

conjunctuurindicator

Onlangs publiceerde het CBS de omzetcijfers van de verwerkende industrie in 1996. Voor de analyse van de industriële productie zijn de omzet-cijfers om twee redenen van belang. In de eerste plaats geven ze een indicatie van de voorraadmutaties in de industrie. De omzetcijfers, hier gedefleerd met de afzetprijzen van de verwerkende industrie, lopen de laatste maanden van 1996 iets achter op de productie, wat duidt op een lichte toename van de voorraden (zie [figuur 1](#)).



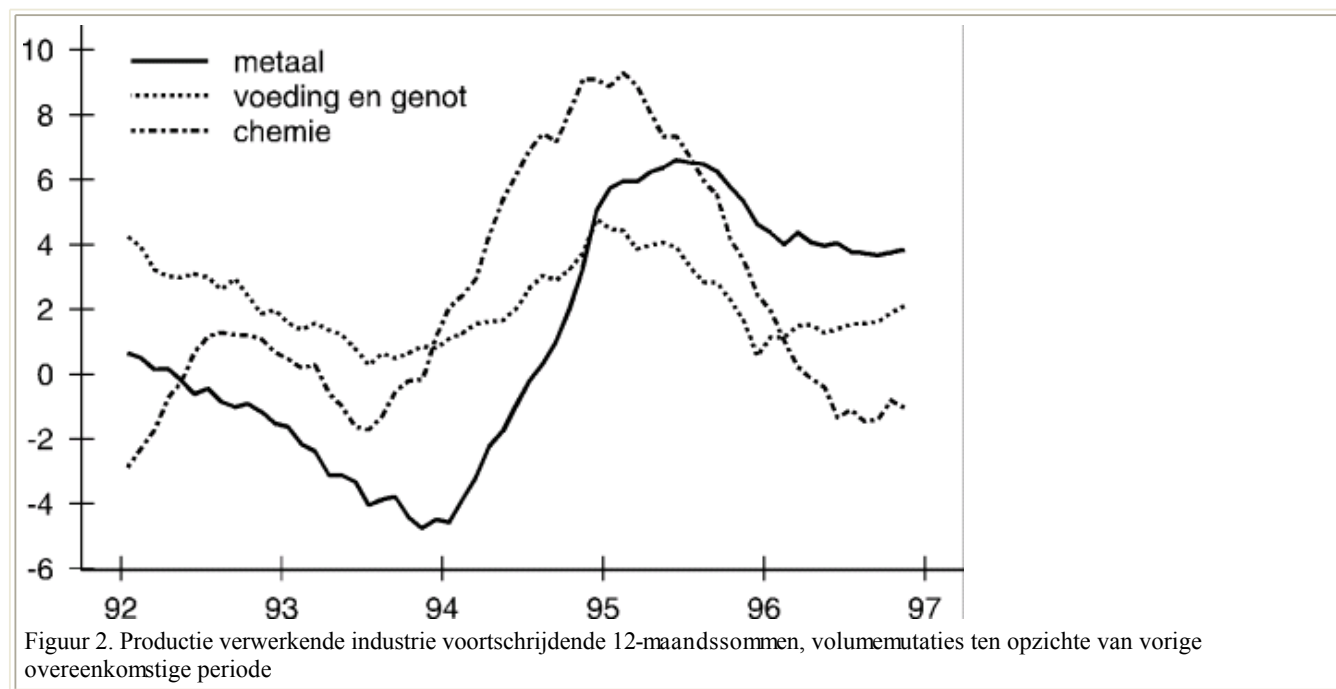
In de tweede plaats kunnen de omzetcijfers worden uitgesplitst naar binnenlandse en buitenlandse omzet, zodat een indicatie ontstaat van het belang van de binnenlandse en buitenlandse vraag voor de industriële productie. Uit de uitgesplitste omzetcijfers is af te lezen dat de verwerkende industrie de negatieve gevolgen van de conjuncturele inzinking van 1995-1996 in het naaste buitenland ondervond: onder invloed van de lagere groei van de buitenlandse omzet vertoonde de totale omzet van de industrie een afnemend stijgingspercentage ([tabel 1](#)). De daling van de omzetgroei duurde in het eerste halfjaar van 1996 voort, maar werd daarna overwonnen. De relatief goede binnenlandse conjunctuur was hierbij doorslaggevend, gezien het feit dat de binnenlandse afzet in 1996 sterker groeide dan de buitenlandse afzet. In de tweede helft van 1996 herstelde ook de omzetgroei in het buitenland zich weer enigszins.

Tabel 1. Omzetontwikkeling industrie procentuele volumemutaties ten opzichte van hetzelfde kwartaal het jaar daarvoor

	binnen- land	buiten- land	totaal
1995-I	3	9	6
II	1	7	4
III	0	6	3
IV	5	2	4
1996-I	0	-1	-1
II	2	0	1
III	4	3	3
IV	5	0	2

Bron: eigen berekeningen op basis van omzetcijfers en afzetprijzen CBS.

De ontwikkeling van de omzet is zoals gezegd terug te zien in het groeitempo van de industriële productie, die zich na een forse daling in 1995 in de loop van 1996 stabiliseerde. Uit [figuur 2](#) blijkt dat die stabilisatie zich in elk van de drie grootste bedrijfstakken van de verwerkende industrie voordeed, al gebeurde dat wel op een uiteenlopend niveau. De chemische industrie realiseert het grootste deel van haar afzet in het buitenland en voelde de afzwakking van de economische groei buiten Nederland het sterkst. De productie in de chemie heeft in 1996 zelfs beneden het niveau van 1995 gelegen. Dit kwam ook, omdat de internationale vraag zich in 1996 meer op transportmiddelen, elektrotechnische apparaten en machines richtte. In de metaalindustrie bleef de buitenlandse omzet dan ook stijgen. De groei van de productie handhaafde zich in die sector al met al op ongeveer het niveau van eind 1995. De voedings- en genotmiddelenindustrie was de enige bedrijfstak waarin de buitenlandse omzet sterker steeg dan de binnenlandse. Ook hier bleef de productiegroei op het niveau van eind 1995.



De vraag is hoe het verder zal gaan. De DNB-conjunctuurindicator duidt in ieder geval op een gunstiger conjunctuur in de verwerkende industrie (zie [figuur 3](#)). Ook het producentenvertrouwen, gemeten door het CBS, vertoonde in de loop van 1996 een duidelijk herstel. Hierbij trokken zowel de verwachte bedrijvigheid als de orderontvangst aan, twee indicatoren die voorlopen op de productie. De verwachting van een aanhoudend goede conjunctuur in Nederland en het (verder) aantrekken van de economische groei in de ons omringende landen, die de buitenlandse omzet zal stimuleren, geeft verdere ondersteuning aan dit gunstige vooruitzicht.

